

Een 'moeilijke' klas

Dit jaar heb ik een klas van 14 jongens en 5 meisjes, met heel wat problemen op sociaal vlak, niet zelfstandig kunnen werken... Kortom een klas waarvan je hoopt dat het jaar vlug voorbij zal gaan. Toen Inie begin dit schooljaar vrijwilligers vroeg om TOPspel uit te proberen, was ik onmiddellijk kandidaat. Het kon mijn klas alleen maar ten goede komen.

Na de eerste training in november wilde ik wel eens zien of dat ging werken in mijn klas. Ze beloofden via positieve benadering:

- een aangenamer sfeer in de klas
- tijdswinst en meer effectieve leertijd, eindelijk tijd om iets extra met de klas te doen

Ik kon aan de slag. Ik las het verhaal voor, maar mijn klas reageerde maar lauwtjes. In hun ogen een verhaaltje dat weer op een sisser zou uitlopen. Maar ik bleef enthousiast, ik geloofde er voor de volle 100% in dankzij de goede training en zei dat ze het wel zouden merken.

Ik verdeelde mijn klas in heterogene groepen. In de eerste periode speelden we een drietal keer per week TOPspel. Ik gebruikte het in het begin vooral tijdens zelfstandig werk. En dat verliep steeds op dezelfde manier. Drie afspraken in the spotlight plaatsen, sterretjes uitdelen, de timer instellen en dan gaf ik gedurende een tiental min. nog eens extra positieve opmerkingen, complimenten, pluimen en negeerde het negatieve. Slaagden ze in hun TOPspel dan mochten ze een beloning uit de pot trekken.

Mijn klas die niet enthousiast was vroeg na enkele keren gespeeld te hebben zelf om TOPspel te spelen. Zelfstandig werken in hun werkboek rekenen of taal vonden ze nu zelfs leuk.

Het wegnemen van de sterren levert ook geen problemen. Integendeel, ze stimuleren elkaar om zich aan de afspraken te houden en zo hun beloning in de wacht te slepen.

Geleidelijk aan dreef ik de tijd op tot 20 min., verminderde ik het aantal sterren die ze kregen, paste ik het ook toe tijdens groepswork, contractwork... In de eerste periode van TOPspel heb ik maar 1 keer gehad dat een groepje de beloning niet kreeg.

De eerste veranderingen begon ik al snel te zien: hun zelfvertrouwen ging de lucht in, er werd meer gewerkt en er was tijdswinst.

Nu we een stap verder zijn in het TOPspel spelen we niet meer voor de directe beloning maar sparen we onze minuten op. Nu pas ik TOPspel ook toe om de moeilijke momenten positief te benaderen; bijvoorbeeld in stilte van de speelplaats naar de klas gaan, de schooltas 's morgens vlot leeg maken en alles wegbergen... Ik pas het TOPspel steeds meer toe.

Het verloopt allemaal veel vlotter in de klas. Maar het allerbelangrijkste is dat mijn 'moeilijke' klas enorm veranderd is :

- er heerst een aangename sfeer in de klas want ik moet veel minder opmerkingen geven
- ze kunnen zelfstandig werken (gedurende 20 à 25 min)
- groepswork gaat nu veel vlotter
- ze leven de gemaakte afspraken na
- op de speelplaats spelen ze rustiger
- op het schoolfeest stond mijn hele klas als 1 groep op het podium te rocken op Jailhouse Rock van Elvis.

Ouders komen zeggen dat ze merken dat de hele groep enorm veranderd is.

Ook collega's die de klas nu eens overnemen merken het verschil met de voorbije jaren.

De lln. blijven vragen om TOPspel te spelen en zien het ook als een manier om geconcentreerder en vlotter te werken. Ik kom met plezier werken.

Ik kan het iedereen aanraden. In het begin lijkt het vooral een handig instrument naar klasmanagement toe. Maar door op een positieve manier met de Iln. om te gaan, merk je op het vlak van sociale vaardigheden ook een grote verandering bij de Iln.

Isabel Maeyens, VBS Heilige Familie, Oudenburg-Ettelgem, 5^e leerjaar

Ik ben zelf erg veranderd

Om duidelijk te kunnen maken hoe het TOPspel een positieve invloed heeft gehad op mij als leerkracht, is het nodig dat ik even vertel hoe een doorsnee dag bij mij, en veel collega's, verloopt.

De bel gaat en alle leerlingen gaan naar hun klasrij. Bij het tweede belteken moet het stil zijn. en dan begint het... iemand staat nog niet in orde, iemand is nog niet stil, iemand komt te laat ... Mijn reacties waren dan; wees nu eens stil, kijk vóór je, ik heb net gezegd aan je buur dat hij moest stil zijn, dat is voor jou ook, hé... Uiteindelijk slaag je er dan in om een behoorlijke rij te verkrijgen en dan vertrek je naar de klas. En je bent nog geen 10m verder en het spelletje begint opnieuw ... Je komt dan aan de klas, waar de leerlingen hun jassen aan de haakjes hangen, schooltassen netjes zetten en agendamappen en brooddozen uithalen, en weer ben je de hele tijd bezig met zeggen wat er niet goed is en hoe ze het moeten doen ...

De dag is dan nog maar 10 min. bezig, en je bent je eigenlijk al 10 min. aan het boos maken. Dat is geen goed begin van de dag. Zowel ervaren als minder ervaren leerkrachten beginnen hun dag op die manier ... en die dag gaat dan ook zo door. En dan moet je nog naar huis, waar een man en kinderen en een volledig huishouden nog staan te wachten ...

Wat dat met je leerlingen doet, daar stond ik gewoon niet bij stil ...

En toen kreeg ik de kans om TOPspel uit te testen. Na de eerste training was het snel duidelijk dat er veel zou moeten veranderen ... vanaf nu was alles positief, positief, positief!!

Ik begon ook buiten TOPspel het positieve te benoemen. Als de leerlingen zich in de gang klaarmaakten om te gaan spelen, begon ik te benoemen wat ze allemaal goed deden. En ik verwoordde er ook bij dat dat mij, als juf, een goed gevoel gaf. In het begin was het even oefenen ... Het is een hele ommezwaai, hoor, om het minder goede gedrag te negeren en enkel te focussen op het goede ... zowel voor mezelf als voor de leerlingen. Ze vroegen mij zelfs of het 'complimentjesdag' was ... Na verloop van tijd lukte het veel vlotter om de positieve dingen te zien. Het is ondertussen echt een gewoonte geworden ... en wat voor één ...

Ik speel het TOPspel 3 keer per week, en de leerlingen kijken er echt naar uit. Maar daarnaast blijf ik ook positief bevestigen omdat ik merk dat de leerlingen er zo van genieten om iets goed te horen

over zichzelf of over hun groepje, omdat ik merk dat sommige leerlingen echt een extra inspanning doen om positief in de kijker te lopen, maar vooral omdat ik gevoeld heb wat het met mezelf deed.

Ik start mijn dag niet meer met negatieve opmerkingen, ik start mijn dag niet meer met zuchten en klagen. Als de bel gaat, gaan mijn leerlingen zoals altijd naar de klasrij. En nog steeds zijn er leerlingen die na het tweede belteken staan te babbelen of rond te draaien ...

Nu kan ik gewoon rustig zeggen 'Wat sta jij ongelofelijk flink vandaag!' en onmiddellijk zie ik 5 andere leerlingen zich corrigeren, met een dikke duim maak ik duidelijk dat ik het heb gezien.

Als een aantal leerlingen staan te babbelen, zeg ik gewoon tegen iemand anders 'Jij bent al stil bij het 2^e belteken, dat is knap!' en direct daarna zwijgen de babbelaars,

Als we vertrekken naar de klas, zeg ik nu gewoon een aantal keer; 'Wauw, jullie houden het goed vol zeg' en dat is echt genoeg om iedereen er aan te herinneren wat de afspraken zijn ...

Ik ben eigenlijk een andere juf geworden. Ik heb de rust gevonden die ik zo vaak mistte. Door die rust kan ik veel meer tijd maken voor mijn leerlingen.

Karen Jonckheere, OLGO, Oostende, 2^e leerjaar